

Vprašanja za izpit iz literarne teorije 2002/2003

Predavatelj: izr. prof. dr. Marko Juvan

Snov predavanj zimskega semestra – za E in D

1. Kaj danes označuje izraz "teorija"?
2. Katere so značilnosti sodobne teorije?
3. Kakšen je pomen literarne teorije v splošni teoriji?
4. Kaj pomeni izraz literarnost?
5. Po čem naj bi se značilnosti literarnega besedila razlikovale od neliterarnih besedil?
6. Kako se raba jezika v literarnem besedilu razlikuje od siceršnjih rab?
7. Kaj pomeni izraz "potujitev"?
8. Razložite, zakaj je literarno besedilo večpomensko!
9. V čem se odnos literarnega besedila do resničnosti razlikuje od razmerja, ki ga do resničnosti vzpostavljajo neliterarna besedila?
10. Kako je Aristotel razložil razliko med zgodovinopisjem in pesništvom?
11. Kaj je fikcija?
12. Naštejte primere, ko posamezne značilnosti literarnega besedila veljajo tudi za pojave, ki jih ne prištevamo k literaturi!
13. Navedite kak primer, ko na literarnost vpliva sporočevalni kontekst besedila!
14. Na podlagi česa lahko trdimo, da je literarnost konvencija?
15. Kaj je obzorje pričakovanj in kako vpliva na literarnost?
16. Kakšna je vloga avtorja pri bralčevem sprejemanju besedila?
17. Kaj je "ready-made" in kaj nam pove o naravi umetnosti?
18. Kaj je literarni kanon?
19. V kakšni zvezi sta literarni kanon in literarnost?
20. Kaj je sistemska teorija literature?
21. Kaj je po Bourdieuju "literarno polje"?
22. Kaj je sistem in katere so njegove značilnosti?
23. Zakaj je upravičeno literaturo razlagati kot sistem?
24. Kaj tvori strukturo sistema literature?
25. Katere so glavne delovalne vloge v literarnem sistemu?
26. Katere so funkcije literature?
27. Kaj je spoznavna oziroma kognitivna vloga književnosti?
28. Kaj je etična oziroma moralno-socialna vloga književnosti?
29. Kaj je estetska (hedonistično-emocionalna) vloga književnosti?
30. V čem je književnost ideološko orodje?
31. Kako literatura kritično razgalja ideologije?
32. Zakaj je literatura kulturni kapital?
33. Zakaj je literaturo medij kulturnega/kolektivnega spomina?
34. Kaj je eksemplaričnost literarnega dela?
35. Kako literatura dobiva nacionalno funkcijo?
36. Kaj sta estetska in polivalenčna literarna konvencija?
37. V čem je podobnost med Ingardnovo in besediloslovno predstavo o zgradbi besedila?
38. Kaj pomeni izraz konkretizacija?

39. Kaj vzpostavlja kohezijo in koherenco besedila?
40. Kaj pomeni izraz inferiranje? Navedite kak primer za ta pojav!
41. Razložite postopke inferiranja pri branju Blatnikove kratke zgodbe *Ikar!*
42. Kako poteka branje povedi v besedilu? Kako bralec soustvarja koherenco?
43. Zakaj je besedilo odprta, shematična tvorba?
44. Kaj pomeni pojem diskurz?
45. Kako je diskurz (govor, besedo) razlagal Bahtin, kako pa Foucault?
46. Kako razmerje med tekstom in svetom pojmujejo v poststrukturalizmu (Derrida, Kristeva)?
47. Razložite, kakšna so razmerja med jezikom, diskurzom in subjektom!
48. Kaj pomeni trditev, da je jezik modelativni sistem?
49. Kako jezik kategorizira svet?
50. Kaj sta po Hallidayju ideacijska in medosebna vloga jezika?
51. Kako se prek literarnih besedil subjekt srečuje z družbeno-kulturno vednostjo?
52. Zakaj lahko trdimo, da teksti ne le predstavljajo, ampak tudi ustvarjajo resničnost?
53. Razložite, zakaj ima diskurz performativno razsežnost!
54. Kako literarni diskurz oblikuje identiteto subjekta?
55. Kaj pomeni izraz identiteta?
56. Kako razlagajo razmerje med identiteto in literarnim besedilom?
57. Zakaj je identiteta krovna tema književnosti?
58. Kako literatura vpliva na identiteto bralcev?
59. Kako literatura oblikuje nacionalno identiteto?
60. Kako se v literarnem besedilu vzpostavlja identiteta avtorja?
61. Kaj pomeni izraz "stil" v sodobni literarni teoriji?
62. Kakšen je položaj stilistike v literarni vedi?
63. Kje se – razen v literarni teoriji – še uporablja pojem stil?
64. Katera so glavna tradicionalna pojmovanja stila?
65. Razložite razumevanje stila kot okrasa!
66. Razložite pojmovanje stila kot odklona od norme!
67. Razložite razumevanje stila kot variantne ubeseditve iste vsebine!
68. Kaj je "miselni" slog?
69. Zakaj je norma relativna?
70. Ali so vse izbire iz jezikovnega koda že stilotvorne?
71. Kaj so "vmesniki", ki pogojujejo stilne izbire?
72. Razložite pojmovanje stila kot diferencialne kvalitete in indeksalnega znaka!
73. Kaj je po Bradfordu "dvojni vzorec"?
74. Kaj je sociolekt?
75. Kaj je idiolekt?
76. Kaj je register?
77. Kaj pomeni izraz "genologija"?
78. Kakšna je hierarhija genoloških pojmov na Slovenskem?
79. Kaj pomeni v genologiji "družinska podobnost"?
80. Kaj je predmet (naloga) genologije?
81. Kaj je esencializem in kako se je kazal v genologiji?
82. Kaj je antiesencializem in kako se kaže v genologiji?
83. Kako nastane žanr?
84. Kako obstaja žanr?
85. Kaj so genološka poimenovanja?
86. Kaj so genološki pojmi?
87. Kaj so genološki predmeti?

88. Kako poteka teoretsko ločevanje med žanri?
89. Kako poteka ločevanje med žanri v literarnem življenju?
90. Kaj so po Bahtinu "govorni žanri"?
91. Kako žanre razlagamo s teorijo medbesedilnosti?